

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCCCXVI. ad annum MCCCCXXIII.

Parisiis, 1644

Sessio XXVIII. In causa Tridentinensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15653

SESSIO XXVIII.

ANNO
CHRISTI
1516.*In causa Tridentinensi.*

DIE Mercurii tertia mensis Martii fuit sessio generalis in maiori ecclesia Constantiensi solemniter celebrata, præfidente in eadem domino Ioanne episcopo Ostiensi. Fuitque celebratum in ea officium Missæ cum introitu, Cum sanctificatus fuero, &c. per reuerendissimum patrem dominum Ioannem patriarcham Antiochenum. Et prædicto officio completo, superuenit ibidem serenissimus princeps dominus Sigismundus Romanorum & Hungariæ, &c. rex, cum suis nobilibus. Deinde vero legebantur litanix & aliæ orationes, quæ in sessionibus legi solent. Prædictis vero peractis, accusata prius contumacia domini Friderici ducis Austriæ, & aliorum non audientium se declarari incidisse pœnas contentas in monitorio, reuerendus pater dominus Nicolaus episcopus Mersburgensis in contumaciam dictorum ducis Austriæ & aliorum, pronuntiauit eosdem incidisse in pœnas contentas in monitorio, prout in schedula quam manibus tenebat & legebat de verbo ad verbum, cuius tenor est inferius insertus, continetur. Et veniendo in eadem schedula ad infertionem monitorii, propter prolixitatem & laborem dominus Petrus de Lomburga, alias de Polonia, legebat monitorium, alias decretum. Et eo finito, dominus Nicolaus episcopus præfatus continuauit sententiam declarationis vsque ad finem.

Declaratio in causa Tridentinensi.

Sacrosancta generalis Constantiensis Synodus ecclesiam catholicam repræsentans, in Spiritu sancto legitime congregata, ad futuram rei memoriam.

Decet sanctam matrem ecclesiam, eos qui salutis monita obstinata elatione contemnunt, non dimittere incorrectos, neque impiorum proteruiam sine digna castigatione præterire. Sane cum dudum de anno Domini millesimo quadringentesimo decimoquinto, & mense Augusti, grauis querela venerabilis fratris Georgii episcopi Tridentinensis ad nos peruenisset, quod nobilis Fridericus dux Austriæ ipsum in canonica possessione ecclesiæ ciuitatis

ANNO
CHRISTI
1416.

Tridentinensis, ac oppidorum, castrorum, terrarum, vil-
larum, locorum, iurium & aliorum bonorum ad eandem
ecclesiam pertinentium, alias sexdecim annis pacifice exi-
stentem, temere & de facto spoliasset, ac eandem per no-
uem annos detinisset ac detineret indebite occupatam,
ac ipsum cepisset, & in carceribus mancipatum pluribus
grauibus violentiis affecisset, literasque quasdam promif-
sionis & iuramenta metu & impressionibus extorfisset con-
tra suam & ecclesiasticam libertatem ab eodem: quod-
que idem Fridericus clarissimo ecclesie filio Sigismundo
Romanorum regi semper Augusto, cui super hoc per ip-
sum Georgium episcopum fuerat delata querela, vinculo
iuramenti se adstrinxisset, eiusdem serenissimi regis super
his stare preceptis, dictoque rege per sententiam decla-
rante & precipiente ecclesiam & bona spoliata ac preafata
occupata eidem Georgio per ipsum ducem restituenda
fore; facere pretermisit, notam periurii manifeste incur-
rens. Quapropter haec sancta Synodus, vocato dicto du-
ce, qui tunc in dicta ciuitate Constantiensi aderat, auditif-
que suis defensionibus per suos aduocatos & procurato-
res, tam in sessionibus publicis, quam aliis congregationi-
bus, statutis & deputatis ad eandem causam, qua iura &
munimenta partium receperunt hinc inde producta, cum
instaret dictus Georgius episcopus per literas monitorias
preafatum Fridericum ducem; & alios occupatores & de-
tentores, nec non vassallos, nobiles, capitaneos, officia-
les & subditos ecclesie Tridentinensis & ciuitatis, & alio-
rum bonorum predictorum, sub poenis, sententiis & con-
stitutionibus diuae memoriae Caroli quarti contra tales fa-
cinorosos & sacrilegos editis, & aliis grauioribus, requiri
& moneri pro restitutione dictae ecclesie, & bonorum
predictorum, ac plenaria satisfactione, & alias sibi de
opportuno remedio prouideri. Quapropter eadem sa-
crofancta Synodus super notorietate & aliis seruatis ser-
uandis in causa huiusmodi certiorata ad plenum, eam-
dem notorietatem & facti euidenciam, & alia in ipsa cau-
sa agitata attendens, volens indemnitati ecclesie prouide-
re, nec minus animarum saluti dicti ducis & aliorum
occupatorum & detentorum, nec non vassallorum, nobi-
lium, capitaneorum, officiariorum & subditorum prae-
di-

torum consulere, præhabita deliberatione matura, vndecimo Kalendas Decembris sequentis eiusdem anni monitorium decreuit, cuius tenor sic incipit.

ANNO
CHRISTI
1416.

Decretum monitorii.

Sacrosancta generalis Synodus Constantiensis, vniuersis & singulis Christi fidelibus salutem & omnipotentis Dei benedictionem.

Sup. sess. 20. Grauem querelam venerabilis fratris nostri episcopi Tridentinensis, &c. & sic finit. Literas monitoriales contra dictum Fridericum ducem & occupatores & detentores huiusmodi, partibus ipsis auditis, & seruatis seruandis, prædictis partibus ad hoc legitime citatis, decreuimus fore concedendas, decernimus & concedimus in forma quæ sequitur, quæ quidem forma sic incipit.

Monitorium decretum in forma.

Sup. sess. 20. Sacrosancta generalis Synodus Constantiensis, vniuersos & singulos venerabiles fratres, patriarchas, archiepiscopos, episcopos, &c. sic finit. Quibus & cuiuslibet vestrum in præmissis dabimus plenam fidem. Datum Constantiæ vndecimo Kalendas Decembris, anno a natiuitate Domini millesimo quadringentesimo decimoquinto, apostolica sede vacante.

Post hæc de anno Domini millesimo quadringentesimo decimosexto, cum iam dictus Fridericus dux per antea de hac ciuitate Constantiensi recessisset, ipsa Synodo inconsulta, præfatumque monitorium in eius præsentia & suorum aduocatorum & procuratorum præsentia decretum, propter quemdam tractatum concordiæ, quem sperabat in actis causæ plene constare, in eius personam legitimam non potuerit habere executionem, per edictum secundum formam monitorii antedicti. Et quia per eandem sanctam Synodum constituti fuerunt commissarii tam de sacro collegio reuerendissimorum patrum minorum sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalium, quam de nationibus singulis, ad cognoscendum, videndum & examinandum, an antedictum monitorium esset debite executum: dictisque commissariis referentibus, ex productis constare, dictum monitorium fuisse debite & in lo-

ANNO
CHRISTI
1416.

cis deputatis executum, constetque notorie dictum Fridericum ducem & alios occupatores & detentores, nec non vassallos, nobiles, capitaneos, officarios & subditos supradictos nullatenus præceptis in dicto monitorio contentis paruisse, sed eundem Fridericum ducem & alios occupatores & detentores supradictos dictam ecclesiam Tridentinensem, ciuitatem, terras, oppida, castra, villas & alia iura & bona prædicta tenere indebite & contumaciter occupatas & occupata, contra sententiam & præceptum serenissimi regis Romanorum, cui iureiurando stare promisit, de quo & eius obligatione constat publicis documentis: ideo volens præfata Synodus tantam inobedientiam & rebellionem notoriam vlcisci cum Apostolo, ne tanti mali peruersitas transeat præsumptoribus in exemplum, per hanc sententiam, quam fert in his scriptis, pronuntiat, decernit & declarat, dictum Fridericum ducem Austriæ anathematis & sacrilegii vinculis innodatum, periurique reum, nec non pœnas priuationis & inhabilitationis in constitutione Carolina prædicta contentas, eundemque Fridericum ducem & alios occupatores & detentores, tam ecclesiasticos, quam seculares, vassallos, nobiles, capitaneos, officarios & subditos inobedientes & rebelles ecclesiæ & ciuitatis Tridentinensis, ac oppidorum, castrorum, terrarum, villarum & locorum, nec non iurium & bonorum dictæ ecclesiæ, cuiuscumque status, gradus, conditionis, dignitatis aut præminentiae, etiam si ducalis fuerint, pœnas, sententias & censuras alias in dicto monitorio comprehensas & expressas incidisse, ipsiusque Friderici ducis Austriæ & aliorum occupatorum, detentorum, & alia loca quæcumque ecclesiastico supposita interdicto. Vnde eadem sacrosancta Synodus diuersos & singulos venerabiles fratres patriarchas, archiepiscopos, episcopos, ac dilectos ecclesiæ filios abbates, priores, præpositos, decanos, archidiaconos, scholasticos, cantores, thesaurarios & canonicos, tam cathedralium quam collegiatarum, parochialiumque ecclesiarum rectores & locatenentes eorumdem, ceterosque plebanos, curatos & non curatos, clericos, notarios & tabelliones publicos per Italiam & Alemaniam constitutos, & alias vbilibet & eorum

quemlibet in solidum, ad quem, vel ad quos præsentis nostræ literæ peruenerint, tenore præsentium requirit, atque monet primo, secundo, tertio & peremptorio terminis communiter & diuisim, eisque & eorum cuilibet in virtute sanctæ obedientiæ, & sub excommunicationis pœna latæ sententiæ districtè præcipiendo mandat, quatenus statim visis præsentibus dictum Fridericum ducem Austriæ anathematis & sacrilegii vinculis innodatum, periurique reum, nec non pœnas priuationis & inhabilitationis prædictas, ac eorundem & occupatores ac detentores, vassallos, nobiles, capitaneos, officarios & subditos inobedientes & rebelles, prædictas pœnas, censuras & sententias alias in dicto monitorio contentas incidisse, singulis diebus dominicis & festiuis in eorum ecclesiis, monasteriis & capellis infra Missarum solennia, dum ibidem populi multitudo ad diuina audiendum, aut alias congregata fuerit, etiam alias vbi & quando & quoties expediens fuerit. Et postquam vigore præsentium ipsi, seu aliquis eorum, requisiti fuerint, seu fuerit requisitus, pulsatis campanis, candelis accensis, & demum extinctis & in terram proiectis, publice denuntient & euitent, & ab aliis publice, quantum in eis erit, denuntiari & euitari ab omnibus Christi fidelibus faciant & permittant. Et præsentem nostram declarationem, seu sententiam, & omnia & singula in eis contenta publicent, infinent, & ad intellectum Christi fidelium adstantium exponant, & plenarie exequantur, donec & quousque super præmissis absolutionis beneficium meruerint obtinere, & a prædictis rebellionibus destiterint, & debite satisfecerint, aut aliud a dicta sacrosancta Synodo, vel futuro summo pontifice habueritis in mandatis. Et quia idem Fridericus dux Austriæ, Pharaonis imitatus duritiem, more aspidis surdæ obturauit aures suas, huius sanctæ Synodi preces & monita, suorumque amicorum & præfati regis sententiam & iusiurandum despiciens; tanta exigente duritia, cogitur hæc sancta Synodus de finali remedio providere, cum nihil profit sententias ferre, nisi sit qui eas debitæ executioni demandet. Committit ergo præfata sancta Synodus præfato clarissimo filio ecclesiæ defensori & aduocato Sigismundo regi Romanorum
semper

ANNO
CHRISTI
1416.

semper Augusto, cuius specialiter interest, ad requisitionem ecclesie contritas & oppressas ecclesias restaurare, & ecclesiasticas personas a violentiis & iniuriis defensare, & eandem sententiam executioni demandare, & ceteris principibus ac Christi fidelibus, vt ad restitutionem dictae ecclesie & ciuitatis Tridentinae, & omnium bonorum & iurium ipsius, & eius integram libertatem & indemnitate seruandam, contra dictum Fridericum Austriae ducem, & alios occupatores & detentores praefatos, vt nostrum praefatum monitorium realem executionem obtineat, brachium impendant, fauorem & auxilium gladii & potentiae omnimodae saecularis. Decernit insuper haec sancta Synodus ad pleniorum executionem habendam, processum contra omnes intrusos & intrudendos in dicta ecclesia & ciuitate Tridentina, ac castris, oppidis, terris, villis, locis, possessionibus, iuribus & bonis eiusdem, & contra adhaerentes eidem duci Friderico & occupatoribus & detentoribus, ac intrusis & intrudendis, ac contra dantes auxilium, consilium aut fauorem. Quem quidem processum, etiam omnes & singulos processus necessarios & opportunos committit venerabili Petro episcopo Straguriensi, cum potestate subdelegandi, & aliis clausulis in forma debita & consueta, supplens quoque eadem Synodus omnem solennitatis defectum, si quis forsitan fuerit in praemissis. Lectis autem his, reuerendissimus dominus Ioannes episcopus Ostiensis cardinalis Viuariensis, iuxta consensum & voluntatem omnium nationum, & alias propter discordiam nationum, quoad ordinem, respondit pro vice praesenti per verbum, Placet.

SESSIO XXIX.

ANNO & indictione quibus supra, die vero Lunae octaua mensis Martii fuit celebrata sessio generalis in ecclesia Constantiensi, pro accusatione contumaciae domini Petri de Luna, Benedicti decimitertii in sua obedientia nuncupati: in qua reuerendus pater dominus Nicolaus episcopus Aquensis Missam de Spiritu sancto celebrauit, & reuerendissimus pater dominus Ioannes episcopus Ostiensis, sanctae Romanae ecclesiae cardinalis & vicecancellarius, praesedit. Litaniis autem aliis-

Concil. Tom. 29.

Yyy